

FRITIDSBANKEN SVERIGE

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2024

**Fritids
banken**

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2024

Styrelsen för Fritidsbanken Sverige Ideell förening (802496-1289) avger härmed följande berättelser för verksamhetsåret 2024.

Styrelse

Under året har styrelsen haft nio protokollförda sammanträden, varav ett har varit en överläggning där kansliets person och styrelsen tillsammans diskuterat mål och prioriteringar.

Delar av styrelsen och kansliet under en gemensam arbetsdag hos SCIF på Stockholms Stadion. Foto: Tino Skovlund

Berit Högman valdes till ny ordförande på årsmötet. Annika Svensson valdes av styrelsen till vice ordförande och de båda utgör styrelsens presidie, tillsammans med verksamhetschef David Mathiasson.

Sekreterarskapet har alternerat mellan Nahal Illerstig, Björn Lans och Ellen Isaksson.

Styrelsens ledamöter har aktivt deltagit på olika sätt i Fritidsbankens utvecklingsarbete såsom "säkra lån på Fritidsbanken", policy för filialverksamhet, digital märkning, finansiering, samt kontakt med kommuner, regioner och civilsamhälle. Styrelsen har också varit representerad vid en del större event och invigningar av nya fritidsbanker. Hans Larsson har för styrelsens räkning haft ett särskilt uppdrag ang. ekonomin, budget, uppföljning och bokslut, vilket har varit mycket värdefullt för såväl kansli som styrelsen.

Ledamöter

Berit Högman, Karlstad, ordförande
Annika Svensson, Fritidsbanken Göteborg, vice ordförande
Björn Lans, Fritidsbanken Bollnäs
Johan Evensson, Karlstad
Nahal Illerstig, Stockholm
Ellen Isaksson, Fritidsbanken Lund
Hans Larsson, Fritidsbanken Luleå
Åsa Svensson, Fritidsbanken Torsås
Ragnar Granstrand, Fritidsbanken Skellefteå

Valberedningen

Emma Kronberg, Fritidsbanken Ale
Johan Eckemalm, Fritidsbanken Tierp
Joakim Halvarsson, Fritidsbanken Östersund
Ewa Linderholm Widell, Öckerö
Erik Vilhelmsson, Fritidsbanken Sandviken

Revisor

Urban Johansson, auktoriserad revisor, WeAudit
Bertil Hagelin, lekmannarevisor

Kansli

Styrelsen har sitt säte i Karlstad med huvudkontor på Idrottens Hus. Kansliet har sju anställda.

David Mathiasson, verksamhetschef, övergripande ansvar för verksamheten och arbetar bland annat med public affairs, finansiering och samverkansfrågor.

Henric Byström, kommunikationschef, ansvarar bland annat för varumärkes- och kommunikationsfrågor, samt utlåningssystemet Bankboken.

Tino Skovlund, eventansvarig och sakkunnig i skolfrågor, arbetar med Fritidsbankens nationella event och utvecklar vårt samarbete med skolan.

Lenita Franzell, verksamhetsutvecklare, ansvarig för utbildningar och regionträffar och leder utvecklingsprocesser hos medlemmarna.

Anna Lindberg, utvecklingsstrateg, arbetar bland annat med att stärka banden till idrotts- och friluftsrörelsen och fungerar också som ambassadör för Fritidsbanken i egenskap av fd elitidrottare.

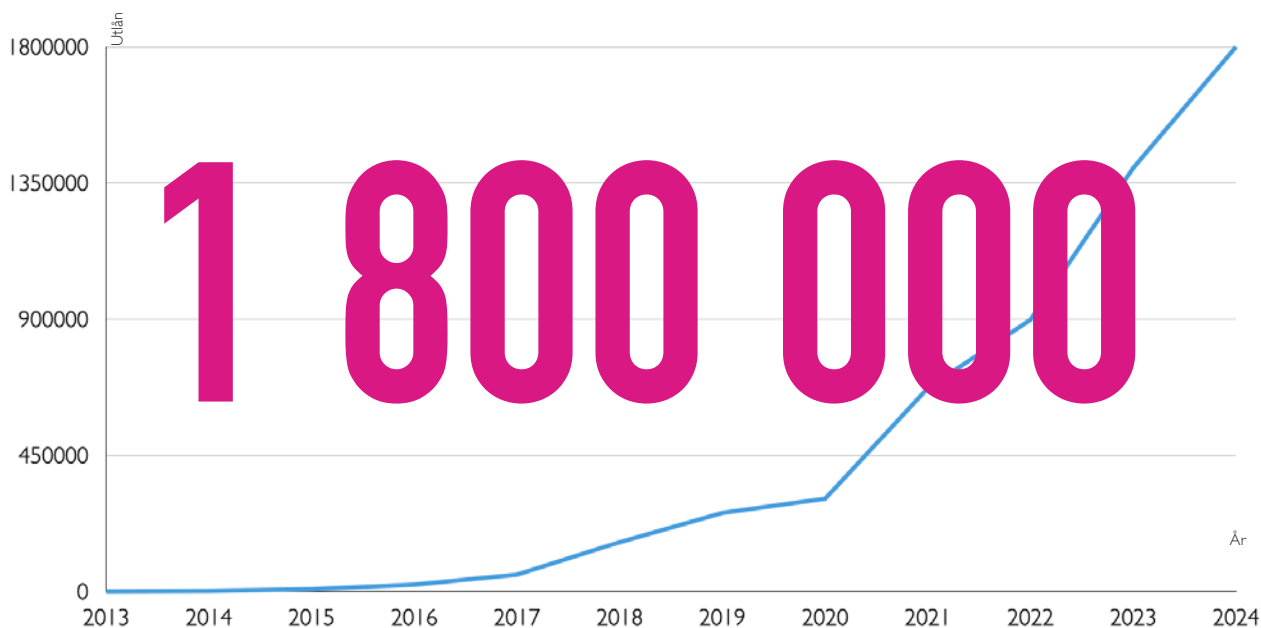
Erika Olkerud, samordnare för särskilda satsningar, har en expertis inom funktionshindersområdet och arbetar bland annat med finansiering, verksamhetsutveckling och koordinatör inom olika fokusområden och samarbeten.

Johanna Grönkvist, kommunikatör, arbetar med intern och extern kommunikation och har också en expertis inom funktionshinderområdet.

Fritidsbanken Sveriges kansli. Övre raden: Johanna Grönkvist, Lenita Franzell, Henric Byström och Erika Olkerud. Nedre raden: David Mathiasson, Anna Lindberg och Tino Skovlund. Foto: Sanna Sjöswärd

Omslagsbild: Björn Lans

1,8
MILJONER
utlånade artiklar
(+ 29 %)

131
fritidsbanker
vid årsskiftet
24/25

539 190
artiklar
i lager 31/12
(+ 12 %)

791 461
utlånade artiklar
i butik

853 289
utlånade artiklar
via snabb lån

168 649
registrerade
skol-lån

1415
Parasportartiklar/
fritidshjälpmedel
i lager 31/12

1606
anställda,
praktikanter,
feriearbetare,
volontärer

77 487
utlånade
hockeyskridskor
(mest utlånade artikeln)

Utlåningen fortsätter att öka

Ända sedan starten 2013 har Fritidsbanken ökat antalet utlånade artiklar varje år. 2024 ökade utlåningen med 400 000 artiklar jämfört med året innan och på två års tid har fritidsbankerna fördubblat sin utlåning. Det finns sannolikt flera förklaringar till detta. 2023 och 2024 var gynnsamt vädermässigt under de viktiga vintermånaderna. Det tuffa ekonomiska läget har också inneburit att många har sett över sina utgifter och en del har valt att prova att låna på Fritidsbanken. Den största ökningen har dock snabblånen stått för. Ett kvitto på att allt fler fritidsbanker bidrar till fysisk aktivitet på platser där låntagarna befinner sig.

Händelser under året

Det är givetvis svårt att få med allt som har hänt under året i en verksamhetsberättelse. Några exempel på händelser är utlåning av anpassade cyklar för personer med funktionsnedsättning på Vätternrundan, fortsatt utveckling av Bankboken, inspelning av programserien "Anna testar sport" där Anna Lindberg blir coachad i olika idrotter hon inte har provat på tidigare, regionträffar, besök på enskilda fritidsbanker, mediakontakter, uppstart av samverkansprojekt där patienter som fått fysisk aktivitet på recept hänvisas till Fritidsbanken, utveckling av Skol-lån och hur Fritidsbanken ska samarbeta med skolor, kontakter med specialidrottsförbund och friluftsförbund och mycket annat.

Fritidsbanker vi har välkomnat under 2024

Under året invigdes följande fritidsbanker: Karlstad (Våxnäs), Växjö, Upplands-Bro, Stockholm (Skärholmen), Göteborg (Angered).

Anna Lindberg provade på amerikansk fotboll i programserien Anna testar sport.. Foto: Henric Byström

Fritidsbanken Skärholmen invigdes i oktober 2024. Foto: Henric Byström.

UTBILDNING

Skidutbildning

I samverkan med Svenska Skidförbundet har Fritidsbanken Sverige genomfört en utbildning i att välja rätt, ställa in och ta hand om längd- och alpinskidor. Skidor är det, som tillsammans med skridskor, lånas ut mest på Fritidsbanken och det har länge funnits önskemål om att få lära sig hur man väljer rätt längdskida, vilken pjäxa som passar med vilken bindning, hur man ställer in alpinbindningar så att de löser ut på rätt sätt och hur man tar hand om skidorna inför och under säsong för att de ska hålla så länge som möjligt och ge bästa användarupplevelsen.

Personal från handplockade fritidsbanker fick under hösten gå en utbildning hos Svenska Skidförbundet. De i sin tur förde kunskapen vidare som kursledare till sina kollegor på andra fritidsbanker. Lenita Franzell, från Fritidsbanken Sverige, organiserade utbildningarna som var mycket uppskattade och bjöd på stort engagemang bland deltagarna.

Foto: Tino Skovlund

INVIGNING

Stockholm – Skärholmen

Fritidsbanken Sverige har under många års tid arbetat för att Fritidsbanken ska etableras i Stockholm. I slutet av 2023 fattade Skärholmens stadsdelsnämnd beslutet att starta en fritidsbank och i oktober året därpå var det dags för invigning. I en före detta banklokal i Skärholmens centrum kan man nu låna sport- och friluftsutrustning gratis och det märktes att Fritidsbanken var efterlängtd. Många ville låna prylar redan första dagen och sedan dess har det bara fortsatt. Satsningen har gett eko i övriga Stockholm och flera stadsdelsrepresentanter har varit på studiebesök inför kommande nämndbeslut.

Foto: Henric Byström

EVENT

Olympiadagar och Olympiafestival

För andra året i rad medverkade Fritidsbanken på Sveriges Olympiska Kommittés prova-på-event Olympiadagarna. Här får barn och unga träffa olympier och testa en rad olika idrotter och roliga aktiviteter. Tillsammans med lokala fritidsbanker och idrottsföreningar genomfördes Olympiadagarna i Eskilstuna, Umeå, Uppsala och Stockholm. Totalt besöktes Olympiadagarna av ca 11 000 personer.

Under OS i Paris genomfördes Olympiafestivalen på Mall of Scandinavia i Solna. Även här medverkade Fritidsbanken och erbjöd massor av aktiviteter att prova på - allt från basket, skateboard och bangolf till bordtennis, inlines och kähästridning. 9 300 personer aktiverades under de dagar Fritidsbanken var på plats.

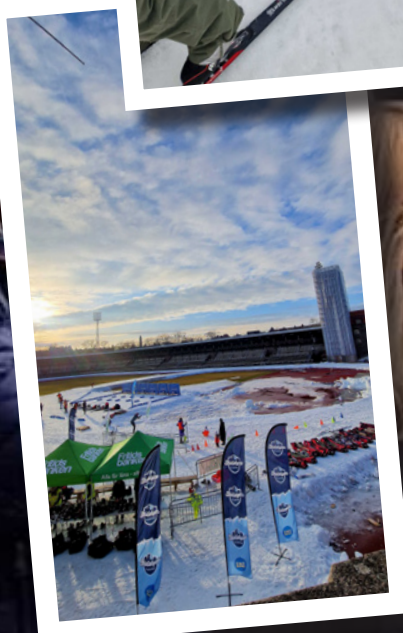

Pep Dag och Winterdays

Pep dagen i Hagaparken arrangeras årligen av Generation Pep. Eventet, som bland annat inkluderar Prins Daniels lopp, lockar ca 15 000 besökare och många kom förbi vår "mini-fritidsbank" där man kunde låna bollar, racket, hjälmar, skateboards, inlines och mycket mer.

I samband med Skidskyttekampen, en skidskyttetävling för världseliten, arrangerades för första gången Winterdays på Stockholms stadion. Under sportlovsveckan kunde barn och vuxna låna pjäxor, skidor och stavar från Fritidsbanken och prova på längdskidor och skidskytte. Utrustningen hade vi fått låna av Svenska Skidförbundets projekt Alla på snö, eftersom de flesta skidor redan var utlånade på landets fritidsbanker. Omkring 2 500 personer lånade skidor de här dagarna och arrangören Stadionklubbarna beslutade att det här skulle bli ett återkommande evenemang.

Olympiadagen och Winterdays på Stockholms stadion och Pep Dagen i Hagaparken. Foto: Tino Skovlund

SLUTKONFERENS

Avslutning för arvsfondsprojektet

I April 2021, mitt under pågående pandemi, påbörjades Fritidsbankens arvsfondsprojekt "Parateket". Syftet var att tillgängliggöra mer parasportutrustning och fritidshjälpmedel på landets fritidsbanker. Vid den tiden fanns ungefär 100 artiklar att låna för personer i behov av anpassad sport- och friluftsutrustning. Parasportutrustning och fritidshjälpmedel fanns på en av fem fritidsbanker. Vid projektets avslut, sista mars 2024, fanns drygt 600 artiklar fördelade på fyra av fem fritidsbanker.

Den anpassade utrustningen som finns att låna har skänkts eller köpts in till Fritidsbanken, eller så ägs den av privatpersoner, föreningar eller företag. I de fall någon annan äger utrustningen så har nyttjandeavtal upprättats mellan den lokala Fritidsbanken och ägaren av utrustningen. All parasportutrustning/ fritidshjälpmedel som har ett värde av 12 000 kronor eller mer är försäkrad via Fritidsbanken Sverige.

Antalet utlån parasportutrustning och fritidshjälpmedel ökade under projektiden från 30 utlånade artiklar under första projektåret till mer än 1000 utlånade artiklar under det sista projektåret. Det är ett resultat som håller i sig även efter avslutat arvsfondsprojekt. Under 2024 gjordes också mer än 1000 utlån av parasportutrustning och fritidshjälpmedel.

Den 12 februari genomfördes konferensen Jämlik hälsa för en hållbar utveckling. Konferensen genomfördes i centrala Stockholm och livesändes digitalt. Representer från det offentliga Sverige, civilsamhället samt målgruppen med funktionsnedsättning samlades och pratade om hur vi får en mer jämlik fritid som bidrar till ökad fysisk och psykisk hälsa. Det vill säga hur vi skapar ett mer hållbart samhälle tillsammans. Moderator Aron Anderson höll ihop dagen på ett strålande vis och ställde raka vassa frågor.

De som deltog på konferensen har uttryckt att de fick ökad kunskap, handfasta tips och inspiration för hur man kan arbeta för att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att ha en aktiv fritid. Av de som besvarat utvärderingen var det 96 procent som tyckte innehållet på konferensen var användbart för att de ska kunna bidra till en jämlik hälsa för en hållbar utveckling.

En framgångsfaktor för arvsfondsprojektet har varit att Fritidsbanken hela tiden lyssnat in och involverat personer med funktionsnedsättning i behovsanalys, olika vägval och spridning. En annan fördel har varit att det ingår i Fritidsbankens grundkoncept att alla får låna. Personalen på de lokala fritidsbankerna har varit redo och engagerade i frågan, vilket varit avgörande för de positiva resultaten. Det har också funnits en god vilja och engagemang från andra verksamheter och organisationer som sett vinsterna av att tillgängliggöra fritidshjälpmedel och parasportutrustning genom en nationell utlåningsverksamhet som Fritidsbanken.

Projektet har bidragit till att Fritidsbanken Sverige blivit en ännu viktigare samhällsaktör för att främja fysisk och psykisk hälsa i hela befolkningen.

Föreläsaren och äventyraren Aron Andersson var moderator på slutkonferensen. Foto: Tino Skovlund (samtlige bilder på sidan)

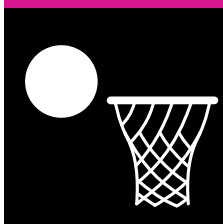
Uppdrag från RF och regeringen

Många som lånar utrustning på Fritidsbanken gör det för att de vill prova nya aktiviteter och till slut kanske man fastnar för en idrott eller friluftsansktivitet som man utöva i organiserad form, i en förening. 41 procent av våra låntagare mellan 7-25 år är inte med i en förening och av dem vill 54 procent vara det. På uppdrag av Riksidrottsförbundet (RF) genomförde Fritidsbanken Sverige ett projekt som dels skulle utveckla en digital infrastruktur för att främja kontakten med föreningslivet och dels stärka Fritidsbankens arbete med parasportutrustning. Projektet resulterade bland annat i så kallade aktivitetsskyltar som skickades ut till landets alla fritidsbanker. Skyltarna, som har placerats i anslutning till den utrustning som används i respektive aktivitet, innehåller kognitivt bildstöd och en QR-kod. Den som skannar koden med sin mobil hamnar på en landningssida med mer information om idrotten eller friluftsanskiviteten. Tanken är också att man här ska kunna hitta till sin lokala förening.

I oktober tilldelades Fritidsbanken Sverige 10 miljoner kronor från regeringen. Bidraget gavs inom ramen för förberedande insatser inför införandet av ett fritidskort för barn och unga. På knappa tre månader upphandlades parasportutrustning, fritidshjälpmedel och digitala skärmar. Förutsättningen var att allt skulle vara betalt och levererat innan årsskiftet. En uppgift som var utmanande, men som lyckades tack vare hårt arbete och förstående leverantörer.

Fritidsbanken har en strategi som säger att det ska finnas ett brett sortiment av parasportutrustning och fritidshjälpmedel inom varje region. Fritidsbanken Sverige hjälper till med samordning för att säkerställa att eventuella inköp motsvaras av de behov som finns inom regionen. Med regeringens stöd kunde samtliga fritidsbanker få enklare utrustning som exempelvis para-boule. Därutöver placerades allt från trehjuliga cyklar till framerunners på utvalda fritidsbanker.

BASKET

Som komplement till ovan nämnda aktivitetsskyltar användes regeringsbidraget till inköp av så kallade infokiosker; digitala pekskärmar med stativ där besökare ska få hjälp att hitta till föreningslivet. Här finns information om samtliga idrotter som ingår i RF och de organisationer som ingår i Svenskt Friluftsliv. Här hittar man också kommunens lokala föreningsregister. Genom Fritidsbankens utlåningssystem Bankboken kan man se statistik över hur många som har besökt respektive förbund via skärm eller aktivitetsskylt. QR-koderna är unika så att det går att spåra ner på lokal nivå.

Infokiosker finns nu på landets samtliga fritidsbanker. Där kan man få inspiration och information om sport- och friluftsanskiviteter.

Politiska kontakter och finansiering

Även om Fritidsbanken Sverige är en politiskt obunden förening verkar vi i ett politiskt landskap. Vår verksamhet påverkas i högsta grad av politiska beslut; lokalt, regionalt och nationellt. För att en fritidsbank ska lyckas och få bra förutsättningar krävs bred förankring i både kommunledning och kommunala nämnder. Det är viktigt att våra politiker är väl insatta i Fritidsbankens effekter, fördelar, utmaningar och förutsättningar. Den kommun som startar en fritidsbank idag har förmånen att få ta del av mer än 12 års erfarenhet, över 130 startade verksamheter och ett brett nätverk av kommuner som hjälper varandra.

Under året har kansliet träffat riksdagspolitiker och pratat finansiering. David Mathiasson hade bland annat en presentation för Moderaternas representanter i Kulturutskottet och Socialdemokraternas ekonomiskpolitiska talesperson Mikael Damberg invigde Fritidsbanken Frölunda Torgs nya lokaler i januari.

Fritidsbanken Sverige har idag ett tiotal olika finansiärer med fokusområden som stämmer väl in på våra effekter; exempelvis idrott, folkhälsa, personer med funktionsnedsättning, seniorer, friluftsliv, social inkludering, etc. Vi arbetar regelbundet med att hitta nya finansiärer som är relevanta för oss. Våra befintliga finansiärer får löpande information, erbjudande om presentationer och inskickade rapporter av hög kvalitet.

Betydelsen av regeringens bidrag till Fritidsbanken kan inte underskattas. Det stärker vår position som en rikstäckande medlemsorganisation. Att näst intill hela bidraget på 10 Mkr tillföll våra medlemmar och deras fritidsbanker är också en styrka i sammanhanget. Det visar på en av många fördelar med att vara medlem i Fritidsbanken Sverige. Bidraget i sig har ökat intresset för Fritidsbanken bland kommunerna och öppnat dörren för nya möten.

Fritidsbanken Sverige finansieras huvudsakligen genom olika typer av bidrag. Under 2024 var de största finansiärerna följande:

Riksidrottsförbundet
Kronprinsessan Margaretas minnesfond
Stiftelsen Frimurare Barnhuset
Familjen Erling-Perssons stiftelse
SCIF
Radiohjälpen Kronprinsessan Victorias fond
Region Värmland
Västra Götalandsregionen

Vi vill passa på att tacka samtliga finansiärer för stödet! Med er hjälp kan vi fortsätta att utveckla 2000-talets folkbibliotek för fysisk aktivitet.

FRÅN IDE TILL VERK- LIGHET

Projektet Fler på is

I november 2023 fick Fritidsbanken 40 kompletta hockeyutrustningsset från NHL-spelarnas stiftelse Goals and dreams. Det här ledde till kontakter med Svenska Ishockeyförbundet. Tillsammans med Stockholms Stad, organisationen för Ishockey-VM i Stockholm och Stockholms Ishockeyförbund formade vi projektet "Fler på is" som drog igång under hösten 2024.

Inom ramen för projektet ska elever i årskurs fyra och fem i Stockholm få prova att utrusta sig som en riktig hockeyspelare, med 12 olika skydd, samt skridskor, klubba och lagtröja. Under ledning av koordinator Victor Stjärnfeldt, som är anställd av Fritidsbanken Sverige, och företrädare för hockeyföreningar från Stockholmsregionen får barnen en riktig helhetsupplevelse.

Projektet pågår till juni 2026 och är en del av Ishockey-VM:s legacyarbete. I projektet ingår även Street Hockey och Fler på läktaren.

Årets Samhällsaktör

Dagens Industri och Gullers Grupp har sedan 2012 utsett Årets Samhällsaktör. 2024 års vinnare i kategorin hållbarhet blev Fritidsbanken. Priset delades ut på en tillställning i Spegelsalen på Grand Hôtel i Stockholm i november och delas av landets alla fritidsbanker.

Så här lyder juryns motivering: "För att de genom sin helt cirkulära verksamhet både stärker folkhälsan och bidrar till ökad jämlikhet i samhället. Fritidsbanken stimulerar en aktiv fritid som är gratis och till för oss alla – en oerhört viktig gärning i en tid när stora delar av civilsamhället är utsatt för påfrestningar.

Johanna Grönkvist, David Mathiasson och Henric Byström från Fritidsbanken Sverige tog emot utmärkelsen Årets Samhällsaktör 2024.

Slutord

Vår verksamhetsberättelse visar att vi är en organisation som växer och utlåningen slår varje år nya rekord. 2024 var också ett starkt år rent ekonomiskt. Detta är inte minst viktigt för att vi ska vara en bra arbetsgivare till vår personal. Vi kommer dock att få arbeta hårt framåt för att få till en basfinansiering som är trygg och långsiktig, oberoende av projekt och kortsiktiga bidrag.

Verksamheten behöver, och önskar, förbättringar och förändringar som vi vill leva upp till och förverkliga. Vi vill fortsätta vara en organisation med god renommé och med ett starkt och välkänt varumärke. Styrelsen vill tacka alla fritidsbanker i hela landet, samarbetspartners och bidragsgivare för det engagemang som ni visat under året. Låt oss fortsätta på den vägen!

Berit Högman

Annika Svensson

Björn Lans

Johan Evensson

Nahal Illerstig

Ellen Isaksson

Hans Larsson

Åsa Svensson

Ragnar Granstrand

Foto: Björn Lans

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 16 pages before this page
Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

This documents contains 17 pages before this page

Dokumentet inneholder 17 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 17 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 17 sider før denne side

Detta dokument innehåller 17 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende